

K R I G E N S G A N G .

ØSTFRONTEN. Den lange pausen på østfronten ser nå ut til å være slutt. Ved dagry mandag den 5. juli gikk tyskerne plutselig til voldsomme angrep på flere steder langs fronten mellom Orel og Bjelgorod. Det var tydelig at de forsøkte en overrumpling i stor målestokk. Flere hundre tanks av den nye "Tiger"-typen sammen med over 1000 tanks av andre typer var satt inn. Det kom til voldsomme tankslag som fra russisk side karakteriseres som de hardeste under hele krigen mellom Russland og Tyskland. Russerne satte inn store mengder av sitt panserbrytende artilleri og i løpet av få timer var kamplassene oversådd med brennende tyske tanks. Etter 1½ døgns kamp var 738 tyske tanks tilintetgjort. Det tyske infanteri som forsøkte å trenge fram tett etter tankformasjonene, hadde store tap. Over 10 000 falt i slagets første fase. Videre ble over 200 fly skutt ned. Bare på enkelte punkter mellom Kursk og Orel hadde tyskerne mindre framgang. Kampene fortsetter med stor voldsomhet.

WESTFRONTEN. De alliertes flyoffensiv over Vest-Europa blir stadig voldsommere og mer intens. I de siste 14 dagene har engelske og amerikanske flyvere gjennomført 14 storangrep mot byer i Ruhr-området og Nord-Tyskland. I tiden 23/6-29/6 var Ruhr-området så å si under sammenhengende bomberegn. Et nytt trekk i offensiven var det dagangrep flyvende festninger foretok mot Krefeld og omegnen onsdag den 23. juni. Det var første gang Ruhr-området ble bombet om dagen av større formasjoner. Bare i juni måned kastet engelske fly 15 000 tonn mot mål i Tyskland. I sin tale den 30. juni kom Churchill med en sammenlikning som på en illustrerende måte klargjør effektiviteten og styrken i de alliertes flyangrep. I løpet av årets første 6 måneder kastet tyske fly ned 1500 tonn bomber over England. Dette resultat kostet dem 245 fly. Under sitt storangrep mot Düsseldorf kastet R.A.F. ned 2000 tonn bomber i løpet av en time med et tap av 38 maskiner. For hvert tonn bomber tyskerne har kastet ned over England siden årsskiftet har allierte fly kastet ned 35 tonn over Tyskland.

MIDDLEHÅVET. Sicilia utkrystalliserer seg mer og mer som hovedmålet for de forrente nasjoners flyvirksomhet. Det er i første rekke flyplassene på øya sammen med sambandslinjene som er gjenstand for oppmerksomhet fra de allierte flyverne. Særlig har flyplassene ved Marsala og Castelvetrano på Siciliens vestspiss vært utsatt for en rekke harde angrep. Motstanden fra tyske fly har vært større i de siste dager. Det er tydelig at tyskerne har sendt store forsterkninger med jagerfly til denne front. En melding fra tysk hold om at generalfeldmarskalkene Kesselring og Richthofen har slått opp sine hovedkvarter i Sør-Italia bekrefter dette. Foruten disse omfattende flyoperasjoner mot italiensk område har allierte tropper foretatt en landgangsoperasjon mot Kreta. Natt til mandag den 5. juli gikk engelske tropper i land på Kreta og angrep flyplasser og andre mål. Etter at flere fly og bensinopplag var ødelagt, trakk troppene seg tilbake uten tap.

STILLEHAVET. Siden kampene om Guadalkanar ble avsluttet i februar i år, har det vært forholdsvis stille i det sydvestlige Stillehav. Den 1. juli gikk imidlertid amerikanerne til det ventede angrep på det japanske stillingssystem nord for Australia. Rendova-øya i Salomonsgruppen ble tatt ved overrumpling på 6 timer. Videre gikk amerikanske styrker i land i Nassau-bukta på nordsiden av Ny Guinea ikke langt fra det viktige japanske støttepunktet Salamaua. Alt dagen etter forente disse tropper seg med australske tropper som hadde trengt fram til Nassau-bukta over land. For øyeblikket rettes oppmerksomheten mot øya Ny Georgia med støttepunktet Munda. Denne øya utsettes for kraftige flyangrep og bombarderes fra sjøen. Det egentlige mål for den amerikanske offensiv er støttepunktet Rabaul på Ny Britain. Når en vurderer kampene på denne fronten skal en imidlertid stadig ha de enorme avstander for øye. De gjør at tempoet av og til blir atskillig langsommere enn en ellers skulle vente. En må videre regne med et hovedsammenstøt mellom den amerikanske og japanske flåte i den nærmeste framtid. Japanerne er sikkert klar over at hvis de taper stillingssystemet n/s for Ny Guinea, så svever deres nyvunne posisjoner vest for øya i den største fare. De vil sikkert gjøre alt for å hindre en slik utvikling. Etter de siste meldinger foregår et større sjøslag i Kulabukta på Ny Georgia. Nærmore detaljer foreligger ikke.

DE ITALIENSKE GARNISONENE

har rømmet byene Metsovon og Kalabaka i Mellomgrekenland og partisanene kan nå beskyte togene på Athen-Salonikilinjen.

(Avsluttet den 7. juli.)

FREDSMÅLENE.

I vår oversikt over etterkrigsproblemene er vi idag nådd fram til kanskje det vanskeligste spørsmål de frie stater får å ta stilling til når freden igjen skal bygges, nemlig:

TYSKLANDS DEMOKRATISERING.

Trass i nazismens framferd må en ikke tape av synet at Tysklands demokratisering bør være et positivt fredsmål.

Labour Party og andre kretser i England og Amerika har også gitt til kjenne at de forente nasjoner av egen interesse og for å trygge freden i framtiden må være interessert i å hjelpe fram et demokratisk styresett i Tyskland som i Italia og de andre diktaturstyrte land.

Smadringen av alle frie organisasjoner og den nazistiske forgiftning av ungdommen danner sammen med krigens og nederlagets materielle følger ikke noe heldig utgangspunkt for oppbyggingen av et tysk demokrati. Likevel må oppgaven bli løst. Den kan ikke løses utenfra. Den demokratiske verden bør gjennom hensiktssvarende åtgjerder hjelpe til med og den har krav på effektivt å kontrollere omdanningen av det tyske samfunnet med det formål å styrke de demokratiske krefter og overvinne deres fiender. Denne oppgave forutsetter intimt samarbeid med tyske demokrater og tilknytning til tyske demokratiske tradisjoner.

Den tyske revolusjon - likesom revolusjonen i en rekke andre europeiske land som vil bli utløst ved nazismens sammenbrudd, vil ikke kunne innskrenke seg til det politiske felt. Vil man overvinne nazismen må man ramme de sosiale hovedkreftene som har støttet den: den skjebnesvandre alliansen mellom storindustrien, junkerne og generalene. Dens økonomiske makt må brytes.

Arbeiderklassen vil bli en viktig faktor under denne omdanning og den vil utvilsomt søke å forankre demokratiet ved åtgjerder av sosialistisk art. Dette ville også være den sikreste vei for å fjerne storindustriens og junkernes farlige innflytelse på staten og den dermed sammenhengende krigsfare. En tilsvarende videreføring av den demokratiske revolusjon i sosialistisk retning vil med stor sannsynlighet bli aktuell også i andre land.

Det blir av stor betydning om seiersmaktenes resurser og deres tropper som da finnes på det europeiske kontinent, blir brukt til å støtte eller til å vanskeliggjøre en slik utvikling. Labour Party har i sitt etterkrigsprogram slått fast at det kommer til å "motsette seg ét hvert forsøk fra seiersmaktenes side på å bruke sin militære og økonomiske makt til å hindre de enkelte folks avgjerd om selv å forme sin skjebne", forutsatt at vedkommende folk godtar og respekterer de fire friheter og deres internasjonale konsekvenser.

Vi slutter oss til dette syn.

Intervensjon mot demokratiske og sosialistiske folkebevegelser står ikke bare i strid med Atlantdeklarasjonens ånd, men vil også styrke reaksjonen.

Det var splittelsen i den tyske arbeiderbevegelsen som gjorde det mulig for Hitler å nå fram til maktén. De tyske arbeidere ødslet sine krefter i indre strider og stod fullstendig uforberedt og maktesløse overfor den framstormende nazistiske reaksjon. Bare gjennom samling av alle sosiale framstegskrefter vil det lykkes å nå fram til varig fred med politisk og økonomisk frihet for alle. Den samme samling av kreftene må vi også fullføre her hjemme og det er vår overbevisning at dette mest effektivt kan skje gjennom en fortsatt aktivisering av vår kamp for en

DANMARK. Den danske sabotasjen øker stadig. Et spesialkommunike fra det alierte hovedkvarter 5. mars var viet den danske jernbanesabotasje. Det heter her: "Disse aksjonene fra de danske sabotørene er et effektivt bidrag til de militære operasjonene på såvel vest- som østfronten." Danmarks Frihetsråd har stillet seg bak en dansk aksjon for å skaffe øket hjelp med mat til Norge. I Frihetsrådets erklæring, datert 12. mars heter det: "Vi bør på offisiell vei dirigere en betydelig del av vår matvareproduksjon til Norge, selv om det skulle medføre en nedsettelse av våre egne rasjoner. Danmarks Frihetsråd er overbevist om at en slik innsats er i full overensstemmelse med vårt folks varmeste ønsker, og vi oppfordrer såvel befolkningen som de ansvarlige embetsmenn til å forberede og i størst mulig utstrekning gjennomføre en slik omfattende forsyning til Norge allerede nå." 30 000 tonn dansk rug er under utskipning til Norge. Tidligere er eksportert 14 000 tonn poteter og alt i alt er det lovet 20 000 tonn, samt 4000 tonn sukker.

NEDERLAND. 15 nedlendere er henrettet som repressalier for likvidering av to hollandske nazister.

FRANKRIKE. Siden opprensningen i Frankrike begynte er det felt 679 dødsdommer. Ifølge arbeidsministerens uttalelser var det 15. februar 400000 arbeidsløse i landet, og mange andre har bare delvis arbeide. Frikjøringsvåskene i Frankrike blir lett å forstå når en leser disse tallene om den tyske okkupasjonen: Den kostet Frankrike 860 milliarder Fr. Tyskerne tok 67 millioner tonn jern og 20 000 tonn kopper fra franske gruver, og av den franske landbruksproduksjon gikk 1,3 mill. tonn hvete, 35 mill. tonn poteter og 10 mill. hl. vin til tyskerne. Til denne forarmende utsugning kommer ødeleggelsene: 1,2 millioner hus, 3000 km. jernbaner og 350 000 biler er blitt ødelagt, foruten broer, veier, kanaler og havneanlegg. Over 2 mill. franskmenn er blitt deportert som krigsfanger, tvangsarbeidere og politiske fanger, 125 000 er blitt henrettet.

FINNMARK. Kommunikeet 17. mars fra Den norske overkommando omtaler frigjøringen av 500 -600 mennesker på Sørøya i Vest-Finnmark. Efter at tyskerne hadde brent husene og gjort alt for å ødelegge matforsyningene var øyas befolkning kommet i en fortvilet situasjon. De holdt seg skjult i fjellet, men måtte risikere livet overfor tyske aksjoner, ved nødvendige ekspedisjoner ned til sjøen. Omsider fikk de hjelp fra en liten norsk militær styrke som foretok en dristig tur til øya. Disse styrkene kunne ikke yde mye av virkelig hjelp i form av hus og mat, og så blev det fra Den norske overkommando sendt en bønn om assistanse til det britiske admiraltet. Det vtalte en tid, og under utrolige strabaser ble alle de forkomne flyktningene samlet på et sted i vest. En mann hadde skiftevis båret sin gamle far og en ryggsekkbør på en mil lang strekning. De norske hjemmestyrkene gjorde også en utmerket hjelpeinnsats. Spente øyne stirret over Nordishavet på D-dagen, men solen gikk ned uten at de skuffede mennesker hadde sett noe skip. Men da andre D-dagen kom, øynt de plutselig fire svarte prikker på horisonten. Prikkene vokste til jagere som for full fart stevnet mot dem. Uten tsysk innblanding blev sørøyværingene bragt ombord og ble vist den mest rørende omsorg av den britiske besetning. Det var en konvoy på retur fra Russland som tok nordmennene ombord. De blev fordelt på flere av skipene, således 19 mennesker på en amerikansk båt. Konvojen kom ut i storstorm, og det amerikanske skipet kom bort fra de andre båtene. Det blev uten eskortehjelp av noe slag angrepet av 17 tyske torpedofly. Bare en livbåt var brukbar, og kapteinen gav ordre til at den skulle overlates nordmennene som gikk i båten sammen med fem mann fra den amerikanske besetningen. Under angrepet fra torpedoflyene blev 5 av disse skutt ned, men så blev også skipet senket. Med båten ned fulgte 8 offiserer og 7 av mannskapet. Livbåten blev etter posisjonsoppgave utsendt av telegrafisten før skipet sank, funnet av eskorteskip. De reddede er sammen med de øvrige sørøyværingene i England i god behold.

Forsyningsminister Anders F r i h a g e n har vært i Fri Finnmark. Boligmangelen er det alt overskyggende problem uttaler han, men det er håp om at man i de nærmeste måneder skal kunne skaffe Finnmark en del bygningsmateriale. Det er ankommet betydelige mengder mat, og det nødvendigste av klær og sko.

I DAG. Situasjonen hjemme preges av stigende spenning for begivenhetenes utvikling i vårt land i krigens sluttspurt - den endelige militære avgjørelse. De siste dagers store seire i Ruhr og Nederland med omringningsmanøvrer uten sidestykke i krigshistorien, det russiske fremstøtet mot Wien og den ennu u-utløste konsentrasjon på Østfrontsna centralavsnitt - alt dette sammen med Det tredje rikes administrative, politiske og militære oppløsning gir fremdeles ingen sikre holdepunkter for hvorledes de siste okkupasjonsmåneder (ell. -uker) vil arte seg i vårt land og før hvorledes befrielsen vil komme, og når... I D.e.L. behandlet vi i høst de tre muligheter: invasjon, tysk tilbaketrekning, tysk kapitulasjon. I Paroles forrige nr. regnet vi også med ~~tysk~~ en fjerde mulighet: landet vårt som retrettbasis for krigsforbrytere. Vi kunne også ta med den mulighet som en osloavis er inne på: Norge som Scapa Flow for den andre Verdenskrigs tyske flåte: her blir bunnventilene åpnet i restene av den slatte, men ikke kapitulerete tyske flåten. Vi vil ikke nærmere prøve disse teoretiske betraktninger mot hverandre, men ber folk håpe det beste og forberede seg på det verste. Kamphandlinger i landet vårt er muligheter vi må gjøre regning med, ikke bare hjemmestyrkene, men hele folket.

Visse tegn tyder på at vår antagelse om en siste desperat væpnet motstand fra visse quislinger i samarbeid med tysk ss kan bli aktuell. Jonas Lies opprop om dannelsen av et 4. politikompani til innsats i Finnmark er ikke noe annet enn en åpen invitett til borgerkrig. Det står etter tilslutningen til oppropet å avgjøre hvorvidt denne tragedie skal ramme vårt folk eller ikke, forhåpentlig er de "sindige" elementer i ns i overall og kan forhindre en slik utvikling som kan føre til mord på flere av våre gutter ute og hjemme, men som ikke er annet enn selvmord for hvilke enheter ns enn skulle finne på å sette inn i "kampen mot bolsjevismen." Andre tegn tyder på at tyskerne fortsatt regner med en alliert invasjon- eller begrensede allierte angrep mot f. eks. tyske ubåtbaser i Norge. En omfattende tysk minelegging, "nye minesperreområder i skjærgården Vestkyst" som det heter i kunngjøringen, tyder på det. Forøvrig er den påtagelige innskrenkning i den tyske trafikk langs vestkysten frorklarlig av mange grunner: Kysten er fullständig under alliert kontroll. Tyskland (det som er igjen) såvelsom okkupasjonstroppene her til lands er henvist til lagrede resurser. Troppene må - som vi engang tidligere var inne på i D.e.L. - være selvforsynte og selvoperative enheter.

Vi vet ikke hvor veien går for vårt folk. **MEN VI ADVARER MOT DISIPLINÆR AVSLAPPING:** Selvom Tyskland gjennom en militærrevolte skulle "kapitulere" i morgen, så må ingen av våre organisasjoner hjemme oppløses av den folkelige jubel som ingen hemninger har og ingen hensyn tar. Freden vil komme stykkvis, ettersom Tyskland blir erobret. Ikke før hele Tyskland er besatt, og alle tyske våpen i vårt land er knekket, er vi fri.

SINDIGHET, BEHERSELSE OG RO - KAMERAT.

VERDENS HANDELSFLÅTER.

	1939	1945
Det britiske imperium	21	17.4
De forente stater	8.9	39
Norge	4.8	2.5
Holland	3	1.5
Frankrike	2.9	0.8
Hellas	1.8	0.6
Sverige	1.6	1.6
Sovjetsamveldet	1.32	1.3
Danmark	1.2	0.6
Japan	5.6	2.6
Tyskland	4.5	2.0
Italia	3.4	0.6
Andre land	6	4.5
Alle tall i mill. br. tonn. Opplysningene er hentet fra Håndslag.		